

Spółdzielca

Redakcja i Admin.: Zamoj-
ka 10 otwarta od 1—3 pp.

LUBELSKI

Prenum. półroczna 1400 mk.
Numer pojedynczy 100 mk.

Dwutygodnik poświęcony sprawom spółdzielczym, zawodowym i oświatowym.

Organ Wydziału Społecz.-Wychow. Lubel. Spółdzielni Spożywców.

MY NOWE ŻYCIE STWORZYM SAMI — I NOWY ZAPROWADZIM ŁAD!

WŁASNA SALA!

Własna sala! Taki radosny okrzyk wydobywa się z ust każdego członka, stojącego bliżej przy naszej Spółdzielni. Przy powitaniu— „co nowego“, przy pożegnaniu,— „co tam słyhać w L. S. S.“—I słusznie błysk radości świeci w oczach każdego, gdyż to, o czym Wydział Społeczno-Wychowawczy L. S. S. marzył od lat szeregu, stało się faktem—: Mamy własną salę. Właściwie jeszcze niestety nie własną, bo wynajętą na lat dwa z prawem przeróbek i z pierwszeństwem do najmu dalszego.

Jest nią murowana, prawa część „Rusalki“ przy ul. Zamoj-
skiej. Ale popularność miejsca, dostępność jej prawie-że z ulicy, swoboda ruchów, jakiej nie ma w mniejszej salce W. S. W. przy ul. Bernardyńskiej 2 — wszystko to czyni z niej salę już jakby naszą własną.

W takim poczuciu też W. S. W. i K. K. P. wraz z Zarządem całego L. S. S. zabrali się do odnowienia sali i przystosowania jej do potrzeb tegoż Wydziału.

Pierwszą pracą, to *własna scena* — rzecz, której dotąd brakowało naszemu Kółku dramatycznemu do należytego rozwoju. Scena, nad ozdobieniem której w stylu najbardziej nowoczesnym pracuje już od dwóch tygodni artysta-malarz lubelskiego teatru, p. Makojnikow.

Nowa podłoga, ławki, odnowienie ścian—wszystko to wkrótce będzie gotowe. Potem przeprowadzka i zainstalowanie się na dobre w jej ubikacjach — Orkiestry, Chóru i Kółka. A potem —

Uroczyste Otwarcie na które niniejszem już teraz wszystkich członków i członkinie L. S. S., wszystkich towarzyszy ze związków zawodowych i przyjaciół spółdzielczego ruchu kulturalno-oświatowego serdecznie zapraszamy.

Wystąpią na otwarciu tem z nowemi, oryginalnemi rzeczami wszystkie działy Komisji Kultury Proletarjackiej — Orkiestra, Chór i Kółko dramatyczne. Bliższy program uroczystości oraz datę podamy w afiszach, a tu już tylko — **Witajcie!**

ZEBRANIA.

Zebranie Delegatów w dniu 24 sierpnia poświęcone było sprawozdaniu Zarządu i Wydziału Społeczno - Wychowawczego za pierwsze półrocze r. b. oraz uchwaleniu regulaminów dla Zarządu, Rady Nadzorczej i obrad Walnych Zebrań. Na zebraniu obecnych było 45 delegatów, poza Zarządem. Sprawozdanie, streszczone w poprzednim numerze „Spółdzielcy“, przyjęto do wiadomości, regulaminy—bez zmian — zatwierdzono. W wolnych wnioskach poruszono sprawę zamawiania w sklepach i sprzedaży węgla, mąki, kapusty i kartofli. W dyskusji nad poszczególnymi punktami porządku obrad przemawiali tow. tow. Jan Świątek, W. Papiewska, J. Sikorski, J. Radzki, St. Torczyk, E. Ekiert, Chrzanowski, Wolniewicz, Buczek, Dzierżawiec, Rudziński oraz członkowie Zarządu.

Zebranie dyskusyjne członków L.S.S. w sprawie drożyzny odbyło się w dniu 8 września r. b. Zainteresowanie się tym zebraniem, w związku z mającym być wygłoszonym odczytem tow. prof. H. Grossmana, było duże, — na przeszkodzie jednak stanął rześisty deszcz, który padał godzinę przed i godzinę po czasie oznaczonym na afiszach. Pomimo to jednak na zebranie przyszło około 400 — 500 członków.

Nadzwyczaj zajmującym był odczyt tow. Grossmana. Słuchacze dowiedzieli się, że kwestja drożyzny nie jest wyłącznie sprawą paska i druku banknotów przez Rząd—sprawa drożyzny jest sprawą międzynarodową, ściśle związaną z ustrojem obecnym i że tylko wraz z tym ustrojem może być zwalczona. ~

Po odczycie zabrali głos czł. Zarządu: Dominko i Nowaczyński celem zaznajomienia słuchaczy z działalnością L.S.S. w tak nienormalnych stosunkach gospodarczych. W końcu wywiała się dyskusja. Poruszono sprawę konfiskat towarów na rynku lubelskim i niestosowność ich podziału, sprawę rzekomych nadużyć niektórych pracowników (dostatecznie wyjaśnionych przez samych członków i Zarząd) oraz zakupów zimowych. Przemawiali liczni członkowie.

Przyjęto następujące rezolucje:

I. Omawiając sytuację gospodarczą w Polsce i większości państw europejskich, zebrani w Rusałce członkowie L.S.S. przyszli do przekonania, że kryzys ekonomiczny, jaki powojenna Europa przeżywa, jest nieuleczalną chorobą ustroju kapitalistycznego, z którego ludzkość, podzielona na drobne państewka, wyzyskiwana przez niezliczone masy paskarzy wszelkiego rodzaju, wydzwignie się tylko wówczas, gdy zorganizuje się na nowych gospodarczych i prawnych podstawach.

Wiedząc, jaką rolę w tym procesie wypadnie spełnić klasie robotniczej i jakie zadania podjąć będą musiały Spółdzielnie robotnicze, członkowie L.S.S. postanawiają stać twardo przy swojej instytucji, wykonywać swoje obowiązki członków jaknajsumiennie i innych robotników do wstępowania do Spółdzielni nakłaniać.

Jednocześnie robotnicy, sami cierpiąc wskutek wzrostu drożyzny, mają prawo wymagać od rządu, aby przynajmniej gospodarcze instytucje robotnicze z winy klas dziś rządzących nie cierpiały i dlatego członkowie L.S.S. wzywają Związek Robotniczych Spółdzielni Spożywców, aby — dufny w swoje prawa i poparcie klasy robotniczej, żądał od rządu kredytów, któreby pozwoliły na powstrzymanie deprecjacji własnych funduszy Spółdzielni.

II. Członkowie LSS, zebrani w sali „Rusalka“ w dniu 8 września 1923 r. zwracają się do Pana Starosty, aby towary, konfiskowane w imię obrony ludu pracującego przed paskarzami, były rozdzielane pomiędzy najbardziej potrzebujących, a nie, jak dotychczas, wśród względnie dobrze sytuowanych mieszkańców śródmieścia.

III. Doceniając całkowicie starania W.S.W. nad podniesieniem umysłowym i kulturalnym proletariatu lubelskiego, członkowie LSS przyrzekają, iż poczynania oświatowo-kulturalne Spółdzielni będą popierać przez jaknajliczniejsze uczęszczanie na kursy, odczyty i wieczornice, jakie L.S.S. urządzać będzie.

KURSY DOKSZTAŁCAJĄCE DLA DOROSŁYCH.

Uroczyste otwarcie Kursów w sobotę, dnia 29 września 1923 r. w sali Seminarjum Naucz. Męskiego o godz. 5-ej popołudniu.

Każdy przeszłoroczny i nowy tegoroczny słuchacz winien bezwarunkowo być na niem obecny.

To, o czym pisaliśmy w Nr-ze poprzednim jako o zamierzeniach, stało się rzeczywistością. Na afisze, rozlepione po mieście i po fabrykach, zaczęły napływać liczne zapisy. W chwili pisania tych słów zapisanych jest na Kursy dokształcające 166 osób, z których około 100 osób w całości lub częściowo już wniosło opłaty, tyleż przystępuje do egzaminów z języka polskiego i arytmetyki; z innych przedmiotów (dobrowolnych—do wyboru) zgłosiło chęć uczenia się: historii 84, geografii 97, fizyki z chemią 61, biologji 31, anatomji 27, nauk społecznych 21, rachunkowości 47, języka międzynarodowego Esperanto 59, kreślenia technicznego 49. Cyfry te ulegną po rozpoczęciu lekcji, które będą w pierwszym tygodniu otwarte dla wszystkich słuchaczy, niewątpliwie zmianom na korzyść przedmiotów praktycznych.

Oplata miesięczna została określona na 1½ złotego pol. licząc 10 godzin nauki tygodniowo.

Ponieważ kurs złp. w chwili obecnej wynosi 45.000 mkp. więc opłata mies. dla wpłacających teraz wynosi 67.500 mk. plus wpisowe mk. 10.000.—Tym sposobem finansowe podstawy Kursów zostały zabezpieczone przed spadkiem waluty i wypłacalność ciała nauczycielskiemu zabezpieczona.

W tym roku Kursy pod względem finansowym rządzą się autonomicznie pod hasłem: Słuchacze sami utrzymują swoje Kursy!—Kierownictwo pedagogiczne spoczywa w wypróbowanych rękach dotychczasowej kierowniczki tow. Zagrobskiej, a reszcie grona nauczycielskiego należy się gorące uznanie za gotowość przejęcia na swoje barki nietylko trudów nauczania, ale i samodzielnego zarządzania kursami.

Ponowne otwarcie Kursów, liczne zapisy, rozszerzenie ich także na kurs 5, który swoim programem równa się 4 klasie szkoły średniej—wszystko to jest znowu jednym poważnym krokiem naprzód w robotach kulturalno-oświatowych L. S. S.

Zakupiliśmy w „Ziemi Lubelskiej“ kącik na stronie czwartej, w którym codziennie pisać będziemy o zamierzeniach gospodarczych i oświatowych naszej Spółdzielni.

UROCZYSTE OTWARCIE KURSÓW MUZYCZNYCH L.S.S.

W niedzielę, dnia 16 września b. r. o godz. 6 wieczorem odbyło się otwarcie Kursów Muzycznych, o których pisaliśmy w poprzednim numerze.

W obecności około 70 słuchaczy i gości tow. Papieska, przewodnicząca W. S. W. przemówiła o pracach kulturalno-oświatowych Wydziału Społeczno-Wychow. L.S.S. i o powodach, dla których L.S.S. zdecydowała się na założenie i rozszerzenie Kursów Muzycznych. Powodem tym, to chęć szerzenia sztuki wśród klasy proletarjackiej, do której instytucje burżuazyjne nie mają dostępu.

Po przemówieniu tem, przyjętem wdzięcznymi oklaskami uczestników, zabrał głos p. Wierzbicki i w dłuższym referacie przedstawił wpływ kultury muzycznej na życie ludzkie i krótki przegląd historii muzyki, którego obecni wysłuchali z wielką uwagą, poczem rozpoczęła się część koncertowa, wypełniona artystycznymi produkcjami prof. Zawiszyny na fortepianie i prof. Stankiewicza na skrzypcach.

Na koniec uroczystości ogłoszony został plan nauk oraz skład grupy profesorskiej.

Klasę fortepianu objęli: kierownik kursów, dyr. Sobolewski i prof. Zawiszyna; skrzypce prof. Dłutowski i Stankiewicz; klasę wiolonczeli prof. Wroński; kurs instrumentów dętych (drewnianych i blaszanych) prof. Dylewski, Dąbrowski i Maj. Przedmioty teoretyczne i historję muzyki prof. Wierzbicki.

Niezależnie od powyższych—został otwarty kurs dramatyczny pod kierunkiem art. dram. prof. Prohaski oraz lekcje solfeggio (nauka czytania nut głosem) pod kierunkiem kapelmistrza Kulczyckiego.

Oplata miesięczna wynosi dla nieczłonków 250,000 mk. miesięcznie, dla członków L.S.S. 200,000, kandydaci do orkiestry (instr. dęt.) mk. 100,000.

Dotychczas na kursy zapisało się przeszło 70 osób

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE.

Zamówienia na ziemniaki (mąkę, kartofle, kapustę) przyjmują sklepy L.S.S. Wkrótce zamówienia te będą wykonane.

Opał t. j. węgiel i drzewo Spółdzielnia będzie posiadała przez całą zimę. Sprzedaż odbywać się będzie w składzie przy Piekarni, oraz w sklepach III i V, pozatem wszystkie sklepy przyjmują zamówienia na opał z dostawą do domu.

Manufaktura. W dniach najbliższych przy sklepie I (ul. Foksalna 19) otwieramy dział manufakturowy. Sprzedawać będziemy materiały bieliźniane, obrusy, ręczniki i t. p.

KSIĄŻKI NADEŚLANE:

ZOŁNIERZ-SPÓLDZIELCA“, zbiorowa praca, poświęcona teorji i praktyce Spółdzielczości w wojsku polskim. Nakład Związku Rewizyjnego Spółdzielni Wojskowych i Centr. Spółdz Wojskowej.

Jan Lemański: „TOAST“. Zbiór bajek satyrycznych na stosunki kupieckie. Wyd. Związku Polskich Stowarzyszeń Spożywców.

Beer: „HISTORJA POWSZECHNA SOCJALIZMU i WALK SPOŁECZNYCH“ część druga—średniowiecze. Nakł. „Książki“.

J. Landau: „SZKICE PRZECIW - WYZNANIOWE“. Przedruk artykułów z „Wolnej Myśli“. Wydawnictwo Stow. Wolnom. Polskich.

J. Baudouin de Courtenay: KWESTJA ŻYDOWSKA w PAŃSTWIE POLSLIEM“. Odczyt. Wyd. Stow. Wolnom. Polsk.

Edward Grabowski: „JAKIM JEST ZABEZPIECZENIE SPOŁECZNE i JAKIM BYĆ POWINNO“. Biblioteczka Związku Prolet. Miast i Wsi № 1.

Wszystkie te wydawnictwa zamawiać można w księgarni LSS. Zamojska 10.